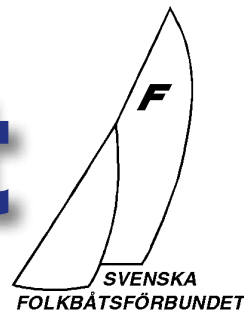

Folkbåtsnytt

NYHETSBREV FRÅN SVENSKA FOLKBÅTSFÖRBUNDET, SFF • NO 2/MAJ 2009

VÅRSEGLATS, 1 MAJ 2009

Foto: Göran Svensson

ORDFÖRANDESPALTEN

Guldpokalen och Int SM

Årets höjdpunkt i Marstrand är verkligen roligt att se fram emot. Det ser ut att bli nytt rekord i antal deltagande nationer på en Guldpokal med deltagande från Sverige, Danmark, Tyskland, Finland, USA och Holland. Med lite fint väder kan det bli en riktig höjdare – bara att komma till Marstrand med hela den atmosfär av hav, segling och gemyt som slår emot en är ju en upplevelse. Själv ska jag bo i en 6-bäddssal på Båtellet – två besättningar ihop. Brukar bli lite mysig lumparstämning över det hela.

Västkustflottiljen med Kerstin i spetsen jobbar på med arrangemangen tillsammans med GKSS, och det hela tycks gå efter planerna, dvs bli ett häftigt arrangemang med stort kalas på fästningen som avslutande höjdpunkt. Några sponsorer har dykt upp, och NFIA sponsrar med 1200 euro, så kostnaderna ska förhoppningsvis kunna hållas på en mänsklig nivå, även om ett arrangemang i Marstrand, och på fästningen alltid kostar en slant. Jag tror att jag utan att tveka kan råda alla att ta sig till Marstrand – det här kan bli mycket mycket trevligt.

Snurra mer och protestera mer

Förra året blev jag vid flera tillfällen klart irriterad på några folkbåtskamrater på banan, kanske mest på de internationella seglingarna – ingen nämnd och ingen glömd. Måste dom pröva vår vänskap så hårt?

Tar man en chans, eller gör ett misstag på banan så att man tydligt bryter mot någon kappseglingsregel – ja då ska

man självklart sona sitt brott genom att göra den 720-graders-sväng som kappseglingsreglerna ger möjlighet till (eller 360-graders-sväng som man föreskrev i Tyskland). Annars är man en dålig sportsman. Och det blir trist, trist, trist.

- Ser du folkbåtens som hamnat i en tromb därute?
- Tromb, nå de e Jo-Jo som gör sina 720 graders svängar.

Jag tänker inte på trassliga situationer där rätt eller fel är oklart, eller när någon nybörjare trasslar till det för sig. Sånt ska

man se genom fingrarna med och det kan bli en intressant diskussion på bryggan efteråt. Nej, solklara styrbord-babord-situationer, eller kasta-sig-in-vid-märket-för-babord-situationer, eller lä-lovart-situationer, eller liknande, utförda av vana kappseglare.

Jag har själv bestämt mig för att bli aktivare med att protestera mot sådant oskick, och jag skulle vilja uppmana övriga kappseglare att också försöka hjälpa till att stävja dylika tendenser. Det viktiga är att man ser till att ha ett bra vittne – se till att skaffa det direkt ute på banan då situationen sker. Och upp med protestflaggan direkt! (Man behöver inte fullfölja en protest om man sedan blir tveksam då man tänkt igenom det hela). Då brukar protesten gå igenom utan större diskussioner och syndaren blir diskad. Vilket förhoppningsvis höjer moralen på sikt.

Ja, jag vet – det är trist och jobbigt att protestera. Man vill slappa av och gå och kaka på kvällen efter seglingarna – inte gå och vänta på protestförhandlingar. Men – snurra om Du gör ett fel, och protestera om någon annan missköter sig.

Alternativet – att det lönar sig att vara en buse på banan – är förskräckligt.

Ha en riktigt skön sommar

Efter ovanstående lite sura ord vill jag försöka lätta upp stämningen lite med en uppriktig önskan att alla, turseglare såväl som kappseglare, ska få en riktigt skön, avslappande och spännande sommar.

ANDERS O

KASSÖREN HAR ORDET

Du som ännu inte har betalat årsavgiften får med detta utskick en påminnelse i form av ett nytt inbetalningskort.

När detta skrivs är det ett 40-tal medlemmar som ännu ej betalat.

Göran Svensson

Redaktörer för detta nummer av Folkbåtsnytt är:

Hans Melcherson

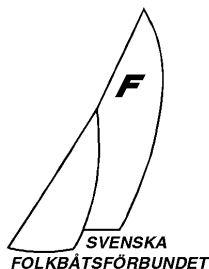
Göran Svensson och

Per Hörberg

Nummer 3/2009 kommer i mitten av november.

DEADLINE ÄR DEN 20 OKTOBER.

I detta nummer återkommer vår eminente skämttecknare Per Jensing med bidrag från tidigare utgåvor av Folkbåtsnytt (70–80 tal).

VI TACKAR VÅRA SM-SPONSORER 2009

Next Sails
- vinst genom fart och höjd

Stolp-Ekeby

Träbåtsrenovering

DELLENSTEDTS MÅLERI AB

dellenstedts.maleri@minpost.nu • 0709-22 12 32

GYNNA VÅRA SPONSORER – DE GYNNAR OSS!

FOLKBÅTSFÖRBUNDET SÖKER SM-SPONSORER

Snart är det sommar igen och då ska vi ha en ny härlig SM-seglarfest med generöst prisbord. För detta krävs sponsorer och vi ber nu samtliga medlemmar om hjälp att hitta villiga sponsorer till SM-tävlingarna. Känner Du någon granne, arbetsgivare, kund, leverantör eller annan som Du kan påverka att bli SM-sponsor?

För det facila priset av 2.000:- erbjuds annonsplats under rubriken "SM-SPONSORER" i alla utgåvor av Folkbåtsnytt samt publicering på förbundets hemsida under ett år.

Hur blir man då sponsor?

Enkelt, Du kontaktar någon Du känner i förbundet eller så vänder Du dig till vår sponsoransvarige: Svante Svensson.

Kontaktuppgifterna finns på hemsidan och i Folkbåtsnytt.

V Ä S T K U S T E N

Nu börjar säsongen snart, första startskottet smäller 5 maj kl 18.30 i Långedrag.

Här kommer det att märkas vilka som är bäst förberedda och minst ringrostiga.

Förutsättningarna att få båten rustad och klar har ju varit sällsynt goda i år. Så det är svårt att skylla på vädret. Dessutom har vi haft VIP kväll på Viking och fått de senaste nyheterna presenterade.

Planeringen för Guldpokalen är i full gång. Ingen har väl missat att det är Marstrand som gäller i år. Om du kan tänka dig låna ut din båt till långväga gäster, med eller utan dig själv som gäst, så hör

av dig till Göran Börjesson 031-92 64 53 eller gbn@fbs.se.

Givetvis är alla välkomna till Marstrand under regattaveckan. Även för ännu inte kappseglande folkbåtseglare är det kul att se så många folkbåtar samlade.

Övriga seglingar ligger ute på hemsidan.

För egen del blir det mindre av folkbåtseglande och mera av långa seglingar i familjens nya båt. (Kismet är såld). Jag har inga planer på att köpa en annan folkbåt, men det är ingen som tror mig när jag säger det...

Ni kommer säkert att få höra mer om

Kismet, för ny ägare är Åke som är en aktiv bloggare inom segling. akefredriksson.blogspot.com

Jag önskar er alla en fin sommar med mycket segling och salta bad.

*Hälsningar från en före detta
folkbåtseglare
(SWE-383, SWE-1013,
SWE-771 och SWE-1233).
Numera Conquibin SWE-86*

PER BÖRJESSON

För senaste nytt om SM och Guldpokalen –
se Förbundets och Västskustflottiljens hemsida. www.folkbatt.se alt. www.gkss.se

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE I SVENSKA FOLKBÅTSFÖRBUNDET.

Fredag 24/7 kl 18.30 i Båtellet (överbån.), Marstrand. Öl, macka och intressanta diskussioner utlovas.

Välkomna! Ordföranden

Gold Cup Nordic Folkboat & Int. Swedish Championship

21 - 30 July, 2009 Marstrand, Sweden

Welcome to the **Gold Cup for Nordic Folkboat & the Int. Swedish Championship** in Marstrand 2009. Organizing club i GKSS (Gothenburg Royal Yacht Club)

The Schedule for the Gold Cup and Int Swedish Championship Nordic Folkboat.

Tuesday	21/7: Measurement/Registration Int SM .
Wednesday	22/7: Measurement/Registration Int SM + Tune-up Race 15.00
Thursday	23/7: 3 Races Int SM
Friday	24/7: 3 Races Int SM
Saturday	25/7: 3 Races Int SM + Measurement/Registration Gold Cup in the evening, Dinner and Price giving Ceremony Int SM
Sunday	26/7: Measurement/Registration Gold Cup + Tune-up Race 15.00
Monday	27/7: 2 Races Gold Cup
Tuesday	28/7: 1 Races Gold Cup
Wednesday	29/7: 2 Races Gold Cup
Thursday	30/7: 1 Races Gold Cup Dinner and Price giving Ceremony.

- There will be more info about the Championship at GKSS website in the begining of 2009. www.gkss.se
- If you need to book accommodation, pls visit the website of Marstrand www.marstrand.se
- If you have any immediate questions pls contact the Race Officer / Robert Ohlson by mail: robert@tryckalster.se

See you at the Gold Cup & Int Swedish Championship 2009 for Nordic Folkboat in Marstrand! GKSS Race Committee

SKÅNE

Våren är här och vi med den..., höll jag på att säga! 3 veckor med solsken och "ryssvindar" (vind från öst, vanligt förkommande i april), gör att man tror att det är juni redan.... Folk springer omkring i shorts som om det vore självklart just nu! Hamnen har vaknat, det slipas och målas mest var dag, och faktiskt är mer än halva av den kappseglande flottan i sjön redan!

Vi ser fram emot våra utlysta tävlingar, såsom:

POKALSEGLINGARNA I LOMMA
MSS-Cup 16 maj

LAGUNEN CUP I MALMÖ
SALTHOLM RUNT 22 AUGUSTI
Halloween 31 oktober

Med en självklar topp 21-30 juli och SM/Guldpokal i Marstrand.

Det blir också 2 folkbåtsträffar, Flakfort 27-28 juni och Hackeböf race i september. Båda på planeringsstadiet, så håll öron & ögon öppna!

Tyvärr så var det ett tag sedan jag var inne på vår eminenta hemsida på nätet och med förtvivlan läste jag debatten som en viss Anders Nilsson från MSS hade startat. Alla som inte har läst detta, gå in på hemsidan och läs! Jag tar full-

ständigt avstånd från denna persons tänkande i ämnet. Detta är en personlig reflektion och ska ej förväxlas med en officiell åsikt från Skånes folkbåtsflottilj.

Bästa hälsningar,
PATRICK KJELL,
SWE-1300 GREVINDEN

I memorandum

En för i folkbåtskretsar (även Ballad) känd seglare har idag den 5 mars 2009 lämnat oss och seglat vidare. Nils Öberg började sin bana inom folkbåt i början/mitten av 60-talet med swe-883 Trollet. På den tiden var det vanligt att köpa båten i halvfabrikat, dvs skrovet färdigt, och sen färdigställa resten själv. Skåneregionen var vital och dominerande, med erkända "rävar" som bröd. Bertil & Arne Lindahl från Limhamn samt Ceasar Johnson från Barsebäck. Nämnda gentleman och Nils Öberg var ofta i toppen av prislistorna såsom DM, danska staeve och de lokala stortävlingarna. På 70-talets början lade sig Nils i Limhamn för att kunna träna med de bästa och byta erfarenheter. De var alla kända för att vara lite speciella, oftast temperamentfulla, envisa och med ett "latinskt temperament" skrämmande slag på motståndarna.

Nils Öberg

Det där med "styrbordsregeln" kunde ju man testa..... Som liten fick man höra: "segla högt komma lågt, "Det är bara Stockholmarna som sitter i lä och styr"(glimten i ögat!), "Segla under tystnad, då går det jävligt fort". Mycket stämmer än idag och det blev vi varse om 1992 när Far köpte swe-29 Trine, en konkurrent från förr, som låg avsmnad i Lomma hamn i väntan på bättre öde... Året därpå ställde vi upp på SM i Lomma, många höjde på ögonbrynet över det låga numret och än mer när vi kom högt upp på tune-up racet! Kanske "fingerspitzgefue" från Nils sida, men den var lätt och därmed intressant! På senare år köptes swe-1300 Grevinden och Nils deltog i både Guldpokalen & SM med en 5:e plats som bäst i "århundradets skitväder" på Råå 2007.

170 folkbåtsägare kan inte ha fel! Så många exemplar har vi hittills levererat till folkbåtsägare som vill sköta och underhålla sin folkbåt på bästa sätt. För att underlätta, inte minst för nyblivna folkbåtsägare, har vi samlat ihop och sammanställt ett antal artiklar om underhåll och reparationer av träfolkbåtar.

Ett måste alltså, för alla nyblivna folkbåtsägare, men också en användbar dokumentsamling för gamla erfarna folkbåtsrävar. Hur man fixar sitt slitna däck och vad man skall göra åt dåliga röstjärn är bara några av de cirka 30 artiklarna. Av dessa har det i dagarna tillkommit drygt 10 artiklar som bl.a. handlar om hur man behandlar blåträ, byter ut utmattade skruvar, håller ordning på sina slippapper och hur man gör en stormstor.

Nytt är att tipspärmens innehåll nu finns tillgängligt via Folkbåtsförbundets hemsida. Där kan du att hämta hem och skriva ut de artiklar som intresserar dig.

<http://www.folkbatt.se/tips.html>

Du som ändå vill ha en pärm, kan nu få ditt exemplar för omgående leverans så länge lagret räcker, genom att sätta in kronor 160:- på plusgirokonto 4375845-7, Svenska Folkbåtsförbundet. Priset är självkostnad för framställningen och inkluderar porto. Ange "Tips och idéer" på inbetalningen och glöm inte namn och adress.

OSTKUSTEN

Båtarna är i sjön, och hela sommaren framför oss. Härligt! Den första turen ut i skärgården är kanske avklarad liksom de första kappseglingarna. Det har ju varit en fin vår att rusta båten med torrt och soligt väder.

Ett stort gäng från Ostkusten planerar att delta i den stora seglarfesten i Marstrand med internationellt SM och Guldpokalen i slutet av juli. Vi önskar dom lycka till. Att få med sig guldpokalen till Ostkusten vore ju ett drömscenario – blir det lite lätta vindar är det nog inte helt omöjligt. Erfarenheten visar väl att Danskar och Tyskar är betydligt svårare att tas med i hårdare vindar. Med sig hem får dom i alla fall ett minne av en stor seglarfest – inte det sämsta.

Är Du intresserad av samordnad lastbilstransport av båten till Marstrand – kontakta Donald, donaldb@algonet.se.

Några planerar att delta i Tjörn Runt när båten ändå är på västkusten – också det en upplevelserik segling – lycka till.

Höstprogrammet

En blick framåt mot hösten uppdagar en annan nyhet för året: vi seglar åter på Riddarfjärden. Detta år har verkligen ett varierat utbud av kappseglingar. Från Marstrandsfjorden till Riddarfjärden.

Tänk att få ett lyft upp mot Kungsholms Torg, och sedan en privatre ner mot Tegelbacken. Det är spänning det.

Allt kan hända ända fram till mål-

gång. En trevlig segling även för nybörjare – det blir nog inte så många andra båtklasser, utan ganska gott om plats för oss på vattnet. Tanken är att båtarna ska ligga i SSS hamn under Västerbron.

Mer info fås från GYS, www.gys.se angående Riddarfjärdsregattan 5–6/9. Sedan traditionell avslutning med Vikingarnas Inbjudningssegling 20–21/9, utanför VSS hamn.

Har Du ytterligare idéer om sommaraktiviteter, tveka inte att kontakta oss i styrelsen, och håll en koll på OFK-spalten på hemsidan.

Ha en riktigt skön sommar med sol ner i sittbrunnen!

Styrelsen OFK

Kort vårrapport från NFIA

Senaste mötet inom NFIA hölls den 14:e mars i Hamburg.

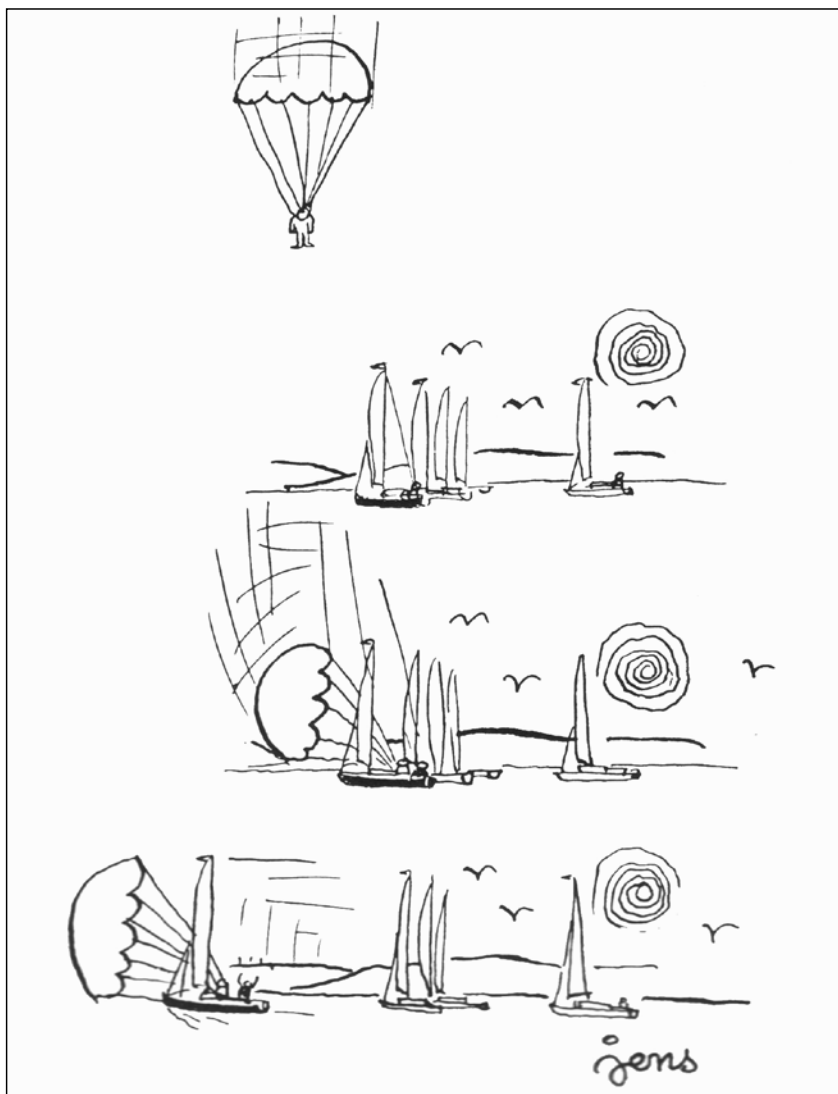
Inga dramatiska saker hade inträffat sen mötet innan. "Nya" aluminiummasten är ju godkänd, vi får ju nu vara två eller tre besättningsmän ombord även vid olika mästerskap (om inget annat sägs i föreskrifterna). Vissa småfrågor kommer alltid upp på dessa möten. Det gäller ofta ganska enkla tolkningar om vad man får och inte får göra. Vi detta möte konstaterades att man inte får ha spirbom i kolfiber, "automatisk" spirbom är tillåtet, winschar får placeras efter tycke och smak samt att det är tillåtet att trimma fiolerna individuellt och från sittbrunnen.

Sommarens Guldpokalseglingar diskuterades också flitigt och intresset verkar vara stort från många internationella medlemmar. NFIA beslutade om att bidra med en del pengar till detta evenemang. NFIA:s representant gällande inmätningar och kontroll av utrustningen kommer att vara Kay-Eno Brink.

Redan nu är det beslutat om att Guldpokalen 2010 kommer att gå av stapeln i Danmark, hos Skaelskør amatör Segelklubb under vecka 33. Detta kan ju vara bra att veta för dem som tycker om att planera i god tid.

Snart seglar vi igen

SWE 1290 - HANS TORLÉN

Sagan om Fie

I slutet av sommaren 1998 såg jag en oemotståndlig radannons i någon av kvällstidningarna. Det stod "Folkbåt bortskänkes" och ett mobilnummer. Ett par telefonsamtal och en titt senare var Fie min. Killen som ägt henne hade 8 andra pågående träbåtsprojekt, och eftersom han i sin tur hade fått Fie gratis så ville han inte ta betalt för henne.

Fie är byggd 1948 på Kungstens varv i Göteborg. Hon har nummer 224, och har haft en lång rad olika hemmahamnar (i både salt, sött och bräckt vatten) under åren. När hon blev min fanns både hon och jag i Göteborg, och jag bestämde mig för att ha henne hos mina föräldrar på Härön utanför Tjörn.

Sju års betänketid

Efter en hel vinters omfattande renoveringsarbete (bland annat nytt däck och nytt översta bord) sjösatte vi Fie på Tjörn i maj 1999. Efter något år föll det sig så att jag och maken flyttade till Hjo, och under 7 år hävdade jag med en dåres envishet att "seglar gör man på havet, inte i sötvatten" och att "det skulle aldrig falla mig in att ha min båt i ett vatten där man ser andra sidan och där tar det stopp".

Men... till slut blev jag tvungen att se över mina argument, för båtuppställningsplatsen där jag brukat vinterförvara Fie skulle lägga ner. Jag blev alltså tvungen att hitta en ny hemmahamn till

henne... och så småningom insåg jag att det är bättre att segla sin folkbåt i Vättern än inte alls, vilket nog skulle bli alternativet om jag skulle ha henne liggande någon annanstans på kusten än hos mor och far.

Så startade alltså projekt "flytta folkbåt från Tjörn till Hjo". Jag fick ganska ofta frågan om jag skulle ta henne längs kanalen – men det skulle aldrig falla mig in! Jag har inte ägnat tio år åt att renovera en gammal träbåt för att se henne bli träflis i en sluss! Dessutom vet vi ju hur lång bromssträcka en folkbåt med aktersnurra har... jag skulle ju inte få stopp förrän i Forsvik även om jag slog back i Töreboda. Nej, det blev alltså frågan om att ordna med biltransport.

Transportprojektet växer

De åkerier som jag kontaktade i trakterna runt Hjo svarade ungefär "tja... en kille jag känner har en rätt så stor grusbil..." vilket inte kändes så förtroendeingivande. Men till slut fick jag tag på en kille på ett åkeri från kusten som sa "jaha, folkbåt, ja – det är ju inga problem alls".

Samtidigt insåg jag att jag måste ha en kärra till Fie. På kusten hade hon stått på stöttor på vintrarna, eftersom det fanns en mobil kran där. Så icke i Hjo. Tack vare annonserna på folkbåtsförbundets webbplats fick jag ta på en kärra... i Eslöv. Det var alltså inte bara ett transportprojekt jag hade framför mig – jag måste få en kärra från Eslöv till Hjo också. Men efter en lång rad telefonsamtal fixade lastbilscentralen så att kärran fick åka med en tom transport – och rätt som det var så fanns min kärra på plats.

När man skall flytta alla saker som hör till ens båt så inser man hur mycket prylar man egentligen har... Det är inte bara båten och riggen som skall flyttas utan till exempel också durkar, kojbottnar och madrasser, aktersnurra och bensindunk, dragg och lina, alla köksprylar och själva spritköket, fendor och förtöjningslinor... Jag ägnade en hel del tid åt att röja i föräldrarnas sjöbod innan läget var under kontroll. Sedan drog min hjälte till make till kusten och hämtade alltihop i en släpkärra.

Sagan om Fies rigg skulle kunna fylla en hel artikelserie helt själv, men den korta versionen är att Fie i augusti 2004

knäckte masten och att hon alltså behövde en ny. Även den här gången var lösningen att surfa på förbundets webannonser. Sedan följde en mycket lång och omständlig historia innan den "nya" masten fanns på samma plats som Fie, d.v.s. på Tjörn. Och nu var det alltså dags för ytterligare en förflyttning...

Dagen F som i Flytt

Kvällen innan själva transporten bogserade vi Fie med riggen liggande på däck, från Härön till Ängeviken strax norr om Kyrkesund. Där hade vi konstaterat att kranbilen skulle kunna lyfta henne direkt upp ur vattnet och upp på flaket.

I gryningen den 1 november 2008 kom kranbilen – och vilken bil sedan då! Den var som hämtad ur någon tecknad serie med robotar! Överallt där det behövdes kunde föraren falla ut en stötta eller öppna ett hål. Det var fantastiskt att se, och jag var hjärtligt glad att jag valde bort grusbilarna från "schlätta".

Tjugo mil och några timmar senare rullade lastbilen med Fie på flaket in på uppställningsplatsen i Hjo, och där väntade kärran. I vårt garage, bara ett par hundra meter därifrån, fanns alla prylarna väl förvarade. Masten som legat mellan hytten och flaket på lastbilen fick snabbt ett nytt hem inne i en uppställningshall. Och jag kunde konstatera att projekt "flytta folkbåt från Tjörn till Hjo" var genomfört med hedern i behåll.

Första säsongen i sötvatten

Sjösättningen i Vättern gick smärtfritt men det krävdes lite pyssel att rigga på, eftersom den nya masten var genomgående medan den gamla stod på däck. Lösningen fanns såklart i att lusläsa klassregler, att fråga andra folkbåtsägare hur det ser ut i deras båtar, att mäta och kontrollmäta många gånger, och att till slut sätta sägen i däck för att göra ett hål. Resultatet blev perfekt!

Under sommaren 2008 fick vi – jag och Fie, i sällskap med familj och vänner – sedan några riktigt fina segelturer på Vättern. Och jag undrar varför jag inte har flyttat hit henne tidigare...

*Helena Taubner, stolt ägare av Fie I,
Hjo*

<http://fiefolkbåt.blogspot.com>

Längtan ut på fjärdarna

Vi har stått under presenningar med munskydd utan att vara rädda för svininfluensa, men väl för giftigt slipdamm. Vi har genomfört det vi måste före sjösättningen och ofta lite till. Det som gör att båten lyser upp och håller sig i bättre form. Vissa har slipat och fernissat varv på varv. En del har knappt syns till på varvet.

Gemensamt för oss är väl dock att vi älskar vår Folkbåt och att det är att segla vi vill – eller åtminstone sitta sittbrunn med en öl i handen och känna gunget. Vårtecknen kom med islossning, otippad värme tidigt, blåa fjärdar och korta kjo-lar (förvisso även svällande bringor under tajta t-shirts).

Nu har premiärseglingen genomförts för många. För en del i form av Lidingö Runt. Propagandaseglingen nära storstaden där Folkbåtarna startar sist och så ofta drar en sådan nytta av den sena sjöbrisens att vi vinner regattan totalt beräknat efter LYS (Lidingö Yard Stick, som det betyder från början)

Folkbåten står pall för tidens tand. Men nog håller vi på att bli lite äldre, vi som älskar detta. Vad göra för att locka in de yngre förmågorna i denna livsnjutarklass?

Sätt dig i ruffen en stund och fundera på detta – kanske ska du låna ut båten till någon ungdom utan båt. Men begåvad med ett spirande intresse för att komma ut och tämja elementen. Att ge sig i väg med sina kompisar på ett litet äventyr något dygn bort. Leva enkelt ombord

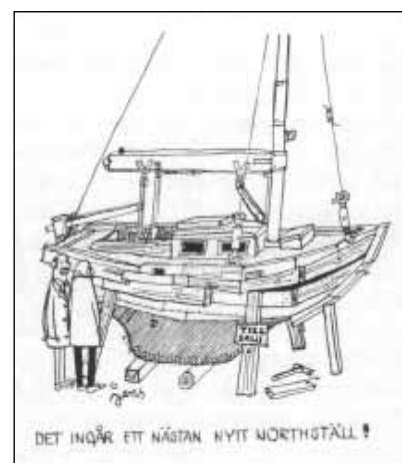
The man The Boat
The Legend

och i land, navigera med sin gps och lägga till i hamn fylld med andra ungdomar och musik. Kanske det är en väg?

Vilken väg du än väljer - Trotsa

svinepidemin, bunkra upp godsaker i kölsvinet och kasta loss inför sommarens fröjder!

PER HÖRBERG, F 1269

TIPS & TRICKS

EN KLASSISK FÖRLUCKA

Bifogat finner Du en ritning på en snygg och klassisk förlucka på Folkbåt. Den är avritad av F SWE 6, som ligger för renovering på Stensunds Båtbyggarskola, och denna lucka har jag byggt vid renoveringen av F SWE 2, Jo-Jo. Jag tycker själv att den är snygg, och acceptabelt tät. Ska man ha träförlucka som är 100% tät i alla väder (finns sådana?) så blir det lätt fula klumpiga skapelser av typ ask i ask i ask.

Jag har kompletterat den med ett kapell i form av en mössa med resår i nederkanten – skyddar bra mot solen, och även mot ganska grov sjö. Kapellet sys lätt genom att lägga tygbiten över luckan – häfta hörnen med en häftapparat, och märka av höjden. Sedan sys hörnen efter häftorna, och ”mössan” fälls i nederkant, och in med ett gummirep i fällen.

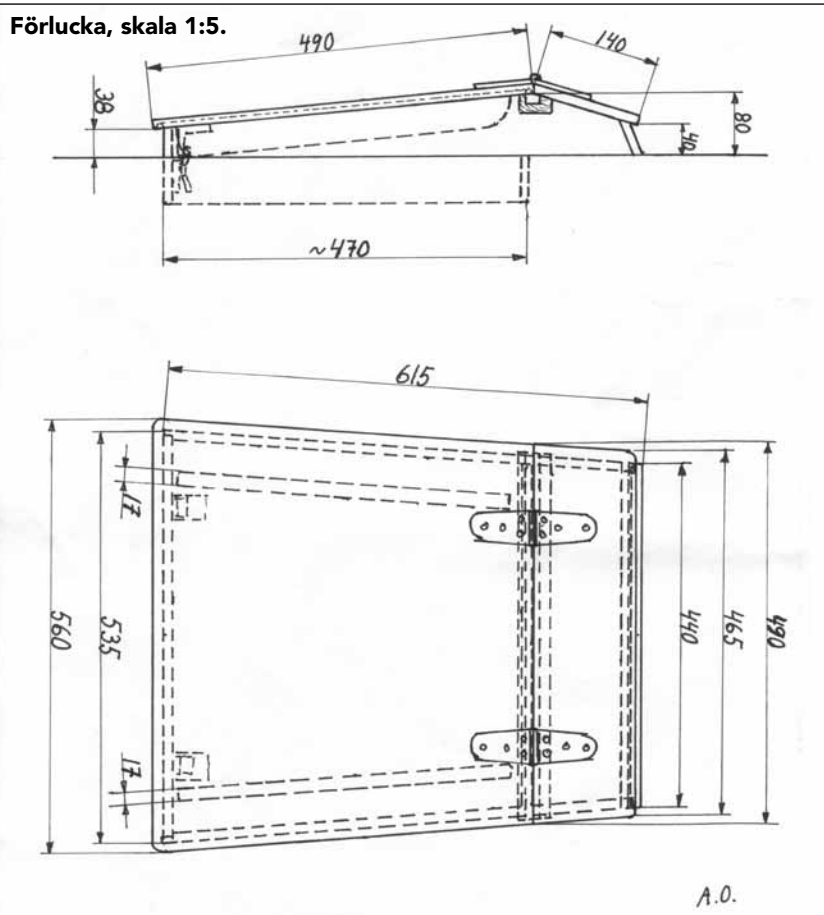
Några kommentarer till ritningen:

- Runt lockets samtliga fyra kanter, på undersidan, fräses en ränna ca 3 mm in från kanten, ca 2 mm djup och 4 mm bred, så att en droppnäsas fås efter kanten. Vattnet som rinner runt kanten på locket droppar då ner på däck istället för att suga in under locket och ner i båten.

- På lockets undersida och framsida fästs självhäftande gummilister, ca 3 x 7 mm, så att dessa tätar mellan lock och luckram. Kan köpas eller fås på alla glasmästerier som sysslar med bilglas.

- Det är viktigt att spännena som spänner ner luckan mot ramen ger exakt

Förlucka, skala 1:5.

rätt tryck, annars tätar inte gummilisterna. Montera luckspännarbeslagen med några brickor runt skruvarna mellan beslaget och luckan ("schimsa"). Du kan sedan ta bort, eller lägga till, brickor så att beslagen ger exakt rätt tryck, och Du får en god tätning.

- När Du fäster gångjärn och luckspännarbeslag – var inte överoptimistisk och använd träskruv i den 13 mm tjocka luckan – det kommer inte att hålla i längden. Genomgående skruv (med plugg på översidan) ska det vara, eller – om det inte går – maskinskruv som skruvas i epoxibussning i träet. Olika beslag finns en uppsjö av, t ex på www.toplicht.de – postorderfirma i Hamburg.

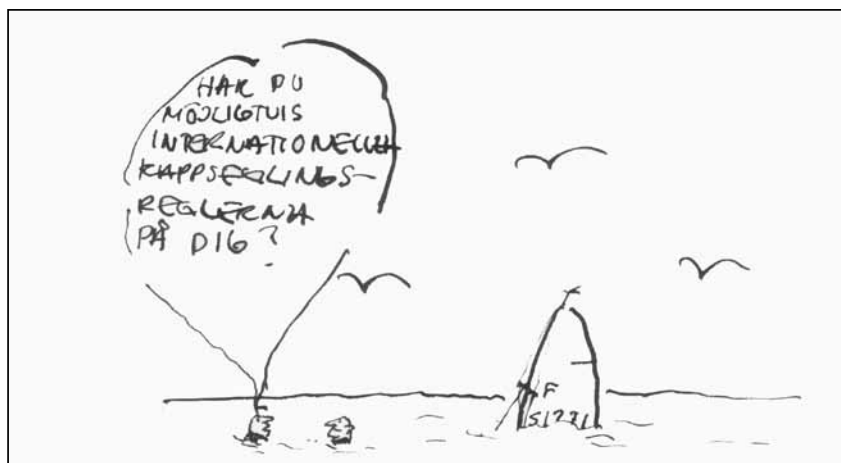
- Det är viktigt att träet har rätt fuktighet när Du gör locket till luckan, d v s är ganska torrt, annars uppstår sedan stora spänningar, och den kan slå sig. Kvarterstågat virke är en fördel, det rör sig mindre, men kan vara svårt att få tag på.

ANDERS OLSEN

UNDERLÄTTA VID VÅTSLIPNING

Vid våtslipning, håll några droppar diskmedel i vattnet så sätter papperet inte igen sig så fort.

CURT-L. WIKLUND,
FS-1190 Vackra Anna

TIPS & TRICKS

TÄTNING AV TRÄBÅT.

(Ur Kryssarklubbens bok "1000 båttips")

Träbåtar gistnar som bekant och i värsta fall sjunker de vid sjösättningen.

Sätt vanlig maskeringstejp över näten. Det tätar nästan helt. Efter någon vecka brukar de lossna.

Vid sjösättningen i fjol, 2007, hade jag som vanligt, i god tid hållt linolja i landen, men snålat med bottenfärgen eftersom båten ligger i en insjö med minimal beväxtning.

Det straffade sig ordentligt, för jag fick ösa som en galning med en tioliter-shink i två timmar för att hon inte skulle sjunka. Sedan kom en vänlig själ och lånade mig en dränkbar pump, som räddade mig från total utpumpning! Efter några timmar var det lugnt, med väldigt svagt inflöde. Som vanligt.

I år, 2008, hade jag därför preparerat ordentligt med två lager giftfri bottenfärg, läns pump med nivåvakt och ovanstående tips, men ingen linolja i landen.

Jag hade köpt 4 rullar 25 mm:s vanlig maskeringstejp för att vara säker. Det gick åt drygt en halv rulle, och inströmmingen vid sjösättning var väldigt lugn och behärskad!

Vart maskeringstejpen tog vägen när den släppte har jag ingen aning om, men förmodligen löstes den upp.

Ett mycket bra, enkelt och billigt tips.

CURT-L. WIKLUND,
FS-1190 VACKRA ANNA

Tillägg till Tätning av träbåt.

Knepigt!

Vid torrsättningen visade det sig att det mesta av tejpen satt kvar i näten, mer eller mindre anfrätt.

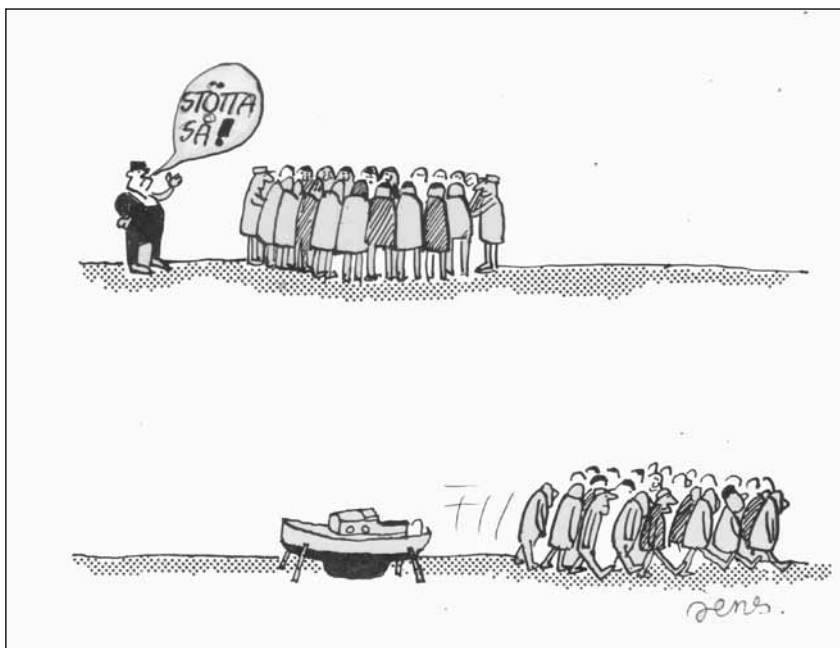
Jag har tre teorier varför den inte har släppt helt:

Jag har helt enkelt seglat för lite?

Jag har köpt för bra tejp?

Tejpen påverkas mer i saltvatten? Min båt går i sötvatten på Helgasjön i Växjö.

Nästa år kommer jag att använda blå maskeringstejp, eftersom jag har blå bottenfärg

TIPS & TRICKS

ENKELT SOLTAK

De flesta vill väl ha sol på sin båtsemester, men när man ligger där och gräddar i kvällsviken kan det ibland bli så mycket sol att man innerligt önskar sig lite skugga.

Jag gjorde därför ett enkelt solskydd enligt följande:

Material förteckning till en Folkbåt:

- 2 m markisväv, bredd 1,3 m eller bredare.
- 4 st presenningsklämmor (Biltema, alternativt öljetter)
- 2 st bambupinnar, ca 1,3 m långa (anpassas efter bredden på markisväven, finns på Plantagen eller liknande trädgårdsbutik)
- 4 st sträckare till tältsnöre (Sportbutik eller friluftsboutik som säljer tältutrustning.)
- Erforderligt antal meter 4 mm:s polyesterrep/snöre (blått plastrep), 4 x ca 1,5 m, anpassas efter höjden till "taket" med bambupinnarna istoppade.
- Minst 4 st S-krokar från t.ex. IKEA eller byggvaruhuset.
- 4-6 st Fästbygel (Båttillbehörsbutiken), om du inte redan har naturliga fästpunkter för t.ex. bomkapellet.

Sy en ficka, "latteficka", i vardera kortändan, ca 3 cm djup.

Skruva fast presenningsklämmorna i vardera hörnet, alternativt montera öljetter i vardera hörnet. För att staga upp det hela ytterligare, särskilt när man får ett rakt tak med hjälp av bambupinnarna, kan man montera klämmor/öljetter även mitt på varjelsängsida Utökad å också antalet sträckare, rep och S-krokar.

Lägg "taket" längs bommen, haka i S-krokarna i fästena och sträck upp med tältlinespännarna.

Du kan nu reglera öppningen åt sidan efter behov.

När solen skiner och det blåser från samma håll, så blir det ändå mera lä om du drar ner taket så långt som möjligt på läsidan.

Om det inte blåser allt för hårt och solen står högt på himlen, får du solskydd och fri sikt genom att stoppa bambupinnarna i "lattefickorna" och spänna upp det på bommen.

Lycka till, önskar

CURT-L., FS-1 I 90 VÄCKRA ANNA

SEAGULL I ALL ÄRA, MEN . . .

Anglofil som man är, och passlig till den gamla Folkbåten. Lyckan var stor när en gammal Seagull följde med renoveringsobjektet från 1942 – Jo-Jo. Pricken över i. ”The best outboard motor for the world” på svänghjulet. Mina diffusa minnen av vår gamla Seagull från barndomen. Vi bogserade en havskryssare över halva Ålands Hav en gång i stiltje. En hästkraft buller, en hästkraft rök, en hästkraft på propellern. Tog halva natten.

Magnus är svensk mästare på Seagull. Flygmekaniker, gentleman, men roligast med Seagull. Kan allt, vet allt, fixar reservdelar och rubbet. Fixa motorn så den blir fin som en pärla och går som ett urverk.

Utseendet OK, men det där med urverk.....

Finns det något mellan 2-taktare och fyrtaktare? Tretaktare? Eller om det är någon slags förmaksflimmer. Eller depression kanske – motorn verkade inte glad. Startade galant kall, men vägrade varm. Nåja kaffepaus ska man ju ändå ha. Fast utanför Sladö Ask, med Västerвик i ena horisonten, och åskfronten i andra horisonten. Kaffet smakade inte bra tyckte hustrun, men det berodde väl på dyningen kantänka.

Men skam den som ger sig. Historiens vingslag förpliktigar. ”British Seagull, 102 motornummer TC 51501L. Tillverkad mellan 1957-1958. Mark 1 Villiers Tänd-

dmagnet med Amal offset förgasare”. Låter nästan som en formel 1-racer. Så påt igen. Magnus är social, och en trevlig stund i båtbyggeriet med skifta, polygrip och skruvmejsel. I stort sett alltså. Vi plockade ner hela motorn i sina bestandsdelar och bytte det mesta. Helt nytt tändsystem t ex. Provkörning på roddbåten i sjön. Den startade när den var varm! Den gick tvåtakt nästan hela tiden! Men ibland

segade den och lät inte alls glad. Det lutar alltså åt en depression. Eller konversionshysteri heter visst något. Skiftar symptom liksom. Behöver nog mer olja (som om inte 5% skulle räcka). Nu är det vår, och motorn ska ut på böljen igen från sitt hörn i båtbyggeriet. Oljefläcken på golvet är nog bra för furutiljorna. Men borde inte oljan vara i motorn....

HOPPFULL

Folkbåt som filmstjärna

Kanske såg ni reklamen i vintras, den med lastbilen som körde uppochner under en bro? Och det samtidigt som en segelbåt styrde förbi och rorsman förvånad spanade in synen? Nu kan det avslöjas att båten var en Folkbåt och inte vilken som helst utan en i trä – SWE 449.

Upprinnelsen var att hyrbåtsfirman RTC Båtkontakten på Bullandö fick en förfrågan från ett reklamfilmsbolag om att hyra en träbåt i bra trim. Nej såna har vi inte, men vi vet en som har en. Vi ring-er vederbörande och kollar om han vill vara med och förmedlar kontakten.

Vem vill inte bli miljonär? tänkte jag när glada Lotta på RTC ringde och fylld av förväntan ringde jag numret till det jag trodde var filmbolagsdirektören. Men han sade att han var inhyrd för att fixa statister och kunde inte avslöja vad filmen skulle handla om. Dock skulle jag få bra betalt för att ställa upp med egen person och egen båt.

Nyfikenheten tog över och klockan sju en kulen dag i höstas styrde jag till en parkering vid Djuröbron. Men inte i båt, utan med bilen, för det blåste nordlig kuling och regnade längs horisonten. Filmning i det vädret? funderade jag, medan jag förvånad mötte en hel hop människor på parkeringen, var och en med sin bil.

Vad skulle bli av detta? Som vanligt för oss seglare, slog jag mig i slang med bilisterna och fick då veta att de var inhyrda som statister, att vara statist var deras hobby, men att de inte hade en susning om vad filmen skulle handla om, bara att de skulle bilda bilkö på bron.

Kontakten på filmbolaget presenterade sig i regnet och förklarade att mitt jobb var att segla fram och tillbaks under bron. Men att vädret kanske inte tillät filmning denna dag. Mycket riktigt blev inspelningen inställd och nytt försök bestämdes till två veckor senare.

Då sken solen, brisen var perfekt, båten bottenskrubbad, däckat nymålat och kapten nyklippt.

Du ska segla under bron, låtsas att du ser en lastbil köra under den och följ den med

blicken, sade en man som såg ut som en hippieregissör när jag dök upp på samma parkering.

- Nema problema, svarade jag raskt. Varpå regissören eller om han var assistent, förklarade att jag skulle ha ett filmteam ombord. I en Folkbåt?? Visst, kör i vind, vi testar, svarade jag snabbt som en slänggipp.

TVå man i ruffen med Hollywoodkamera och en tredje på däck för regissering... Trot eller ej, men det gick. Och kappseglingskunskaperna kom till nytta när vi skulle snika en präm med fler filmare på. Fram och tillbaka mellan bron och prämen säkert 20 gånger seglade vi och varje gång försökte jag spana efter låtsaslastbilen under bron.

Mellan varven såg jag bilköen på bron, först ena filen och mitt på dagen blockerade statisterna i sina bilar båda körfälten. Och fortfarande ville ingen berätta vad filmen gick ut på eller vem som skulle ha den.

- Ett företag inom logistik, sade någon, vilket inte var mycket till svar i mina ögon. Men än sen då, tänkte jag. Solen sken ju skönt, brisen drog behagligt och att segla sin kära Folka, är aldrig fel.

Efter några timmar tackade regissören för min medverkan, varefter jag tog en sväng på Kanholmsfjärden för ro skull, innan jag återvände till Bullandö, min hemmahamn.

Någon dag senare ringde statistinhyraren och frågade vad jag ville ha för den inblåsta dagen, för båten, för mig och för filmdagen.

- Filmstjärnegage kanske? Skratt i andra ändan, men tio till femton tusen kan du fakturera. Deal på femton? frågade jag fort. Okidoki, gör så, svarade Johan B statistinhyrare för Social Club AB. Trots det lite halvskumma namnet bidde F SWE 449 med kapten inte med i nån P-rulle, men väl i en cirka tre sekunders TV-reklamsnutt för Bring, ett transportföretag.

Så kan det gå när man har en Folkbåt i trä, är morronpig och inte bangar för att styra två centimeter från en hård plåtpräm med filmare på. Om du får förslag att vara med, tveka inte, bättre betald timpeng kan du leta efter. Själv väntar jag på att Hollywood ska ringa och be mig och båten komma över och bli filmstjärnor. Under tiden tänker jag F varje gång en turkosgrön fraktbil siktas på gator eller vägar.

CURT GELIN

Efterlysning

I våras kom ett mejl från Mjöabon Sune Fogelström, storseglare och drivande på ön: Vet Folkbåtsgänget var konstnären Roland Svenssons Folkbåt finns? Vi planerar för ett museum till hans minne i Långvik, där han bodde och målade. Att kunna visa hans båt som han målade mycket från och som förekom en del i hans motiv, vore trevligt.

Frågan vidarebefordras härmed och kontakt kan tas direkt med Sune eller med F-nyttis redaktör.

BLI MEDLEM I FOLKBÅTSFÖRBUNDET

Du folkbåtsägare som ännu inte är medlem – kom med i vårt gäng.
Och få denna tidning 3 gånger per år, få veta vad som händer i folkbåtsvärlden, kunna delta på våra träffar och stötta folkbåtssegling i största allmänhet.
Sätt in medlemsavgiften 250 kr på pg 437 58 45 – 7, Svenska Folkbåtsförbundet.
Ange namn, adress, tel, e-mail, båtnummer, båtnamn, byggnadsår, byggnadsort.
Om du väljer att betala via Internet så kan du komplettera dina uppgifter via e-post vid platsbrist.

svensson@gs-elektronik.se

Välkommen

FÖRBUNDSSTYRELSE

Ordförande:

ANDERS OLSEN
Stolp-Ekeby 11
186 95 Vallentuna
Tel: 08-512 30 323 (hem)
a_olsen@swipnet.se

Vice Ordförande:

SVANTE SVENSSON
Norra vägen 9
302 31 Halmstad
Tel: 035-13 35 14 (hem)
svante.r.svensson@telia.com

Kassör och medlemsregister:

GÖRAN SVENSSON
Heleneborgsgatan 44 tv
117 32 Stockholm
Tel: 08-669 32 82 (hem)
Mobil: 070-592 01 26
svensson@gs-elektronik.se

Sekreterare:

GUNNAR LINDQVIST
Karl Smeds Gränd 2
239 35 Skanör
Tel 040-47 22 52 (hem)
gunnar.lindqvist@tetrapak.com

Teknisk ansvarig och mätchef:

PER-ARNE JOHANSSON
Erik Dahlbergsvägen 95
374 38 Karlshamn
Tel: 0454-311 62
paj@karlshamn.se

Tävlingssekreterare:

DONALD BRATT
Sjöviksvägen 9
144 61 Rönninge
Tel 08-534 40 332 (hem)
donaldb@algonet.se

Övrig Ledamot:

KERSTIN BJÖRFJÄLL
Blankavägen 41
433 62 Sävedalen
Tel: 031-264428
kfjall@gmail.com

Redaktörer för Folkbåtsnytt:

GÖRAN SVENSSON
Se styrelse
PER HÖRBERG
per@navigatordialog.se
HANS MELCHERSON

Ansvarig utgivare:

ANDERS OLSEN
Se styrelsen

KONTAKTPERSONER

Blekinge

PER-ARNE JOHANSSON
Se styrelsen

Halmstad

SVANTE SVENSSON
Se styrelsen

Ostkusten

GÖRAN SVENSSON
Se styrelsen

Västkusten

KERSTIN BJÖRFJÄLL
Se styrelsen

Skåne

GUNNAR LINDQVIST
Se styrelsen
PATRICK KJELL
patrick_oberg@yahoo.com

Webmaster

PÄR BJÖRFJÄLL
folkbatt@gmail.com

Svenska Folkbåtsförbundet (SFF) är en ideell organisation som har till ändamål att tillvarata svenska folkbåtsseglares intressen i och utanför Sverige.

Förbundet är uppdelat i regionala Flottiljer, som skall verka lokalt för sina seglare. SFF är anslutet, dels som ett klassförbund till SSF – Svenska Seglarförbundet och dels till NFIA – Nordic Folkboat International Association, som är folkbåtsseglarnas internationella organ.